

GIÁ BÁN	
ĐỒNG-ĐÁP	NGOẠI-QUỐC
Mỗi năm 1500	650
Sáu tháng 750	325
Ba tháng 375	162

Mua báo phải trả tiền trước.
Thư và mandat gửi cho M.
TRẦN-DINH-PHIÊN. - Ai đăng
quảng cáo, việc in, giá, xin thường
ngặt trước.

TIENG-DAN

CHUYÊN MÔN CHẤM LỜI
HUYNH-THUC-KHANG
Quản lý
TRẦN-DINH-PHIÊN

La Voix du Peuple
Mỗi tuần xuất bản hai kỳ: thứ tư và thứ bảy

BẢO-QUÂN
Số 123, đường Đông-Bà, Huế
Điện-thoại: số 10
Chấp: TIENG-DAN KINH
Số 11569

Lý tưởng là mẹ
đẻ ra sự thực.

PHẢI BIẾT NHẬN RÕ HAI CHỮ LÝ-TƯỞNG

Lý tưởng, là nay học giới bạn
giới rất nhiều, mà rất cực giới hạn
không xác định, phạm vi rất mênh
mông, thành ra nhiều kẻ sinh mỗi
hoài nghĩ. Hoài nghĩ mà nhận rằng
lý tưởng là lý tưởng, không dính
dáng gì đến thực tế. Có người nói:
lý tưởng chỉ là lòng ảo mộng dẫn
khởi óc người đời vào cõi hư không
huyền hoặc; thậm chí có người
mọi cái cả những thuyết triết lý xưa
nay nữa.

Nhưng nếu chúng ta có ngày
thực hiện ra sự thực, thì bản thân
chúng ta không vì những mối hoài
nghĩ ấy mà kém mất giá
trị của nó. Tuy nhiên chúng ta phải
biết chữ lý tưởng mà không cho
người đời hoài nghĩ là vì thuật nay
các nhà làm dụng cái tên nó mà
không chấp nhận chính nghĩa đích
xác của nó đâu. Hiện nay học
theo con mắt nhà khoa học mà giải
thích hai chữ lý tưởng cho giới
thông hiểu được rõ ràng, thì mỗi
người không đánh cũng tự do:

Thủ tướng mới nước Nhật

Cảng-diễn, thủ tướng mới tòa Nội
các Nhật, năm 22 tuổi, tốt nghiệp
Quân binh học viện, rồi làm Thiếu
úy và Đại tướng Hải quân cùng làm
giáo quan tại quân học viện, sau
trở lại làm Đại tướng. Bộ trưởng.
Tham nghị quan về ngoại giao,
biện làm Hải quân đại thần, nay
đang ra đi chức Nội-các.

Cảng-diễn làm đến chức đại thần,
mà nhà ông ta ở Cao-không-định
như cảnh nhà quê, sinh hoạt theo
cách giản phác, thanh khiết ngay
thiết. Năm Chiêu-Hoa thứ 3, phu
nhân ta thế, ông ta không nói vợ
nữa, lấy rượu làm vợ. Người con
gái và người con trai mới cưới
vợ chồng xong. Ông ta có tiếng là
người con hiếu.

Nước Nhật-bản ngày nay như nói
nhân tài thiếu ại, mà người ra đương
chức thủ tướng lại là người lịch
duyet và chất phác, đã thấy đương
cải trong trách một quốc gia, quan
yếu nhất là người có tâm cách,
năng lực và đức vọng đủ cho công
chúng dân phục mà không phải
khinh suất.

CẢNH SÁT ĐEO DẤU HIỆU CỜ NƯỚC NGOÀI NƠI TAY ÁO

Gần đây ở thành phố Paris có
xuất hiện một bang liên cảnh sát
mới, trên tay áo có đeo hiệu cờ
nước ngoài. Liên đội đầu tiên mới
ấy là học sinh tốt nghiệp trường
ngoại quốc ngữ học mà cuộc Công
an Paris bỏ ra. Đại loại cảnh sát
đeo hiệu cờ nước Ý, tức là người
thông thạo tiếng nước Ý, chức vụ
người làm lý sự là chiến sĩ của
mỗi việc của khách nước Ý; còn
người đeo dấu hiệu nước Nga, nước
Đức thì chiến sĩ của khách Nga,
Đức v.v.

Cuộc công an trong thành phố mà
thể lực chân đạo như thế, trách sao
khách thủ giới ở cảnh sát mà du lịch
sang Paris. Nhưng không rõ có
người nào đeo dấu hiệu cờ nước Nam
là không?

CHUYỆN ĐỜI

Trách gì xứ mình
không hèn
(Nhân chuyện người dân bà có
hào quang)

Các bạn đọc nào có đọc đến chuyện
«Đàn bà có phúc của ông Giang họ dịch
đang báo này đây trước, thì chắc còn nhớ
rằng một tay chủ động trong truyện là
Mình-tính từ thời cho các phát ra một thư
điện có nội dung như sau: «Đàn bà có
đó là chuyện từ thời cho các phát ra một thư
điện có nội dung như sau: «Đàn bà có
đó là chuyện từ thời cho các phát ra một thư
điện có nội dung như sau: «Đàn bà có

Cái chuyện người dân bà kỳ quái này
là do một từ báo khoa học bên Tây thuật
lại. Từ báo ấy nói rằng hiện nay báo
giới bên Ý đương nhao nhao nói về chuyện
đó. Người dân bà phát hào quang đó
lên là Anna Monato, người làng Pirano,
thuộc tỉnh Istria. Người này là vợ một
anh đánh cá nghề khổ. Một ngày kia,
nhân có bệnh phổi, người dân bà kia vào
nằm dưỡng bệnh tại nhà (thường Pirano).

Một đêm kia, trong khi chị ta đương
nằm ngủ thì có người bệnh cũng nằm gần
đó, thấy hào quang ở trong mình chị ta
chứa ra sáng lóa, hình như là ta cảm cái
bức xạ mà tiếp xúc với cái ánh sáng này
ra những tia sáng vậy.

Người trông thấy đó bên thuật chuyện
lại cho các «điều dưỡng trong nhà
thường, rồi các cố gắng lại trình cho các
quan đốc-tố biết. Các nhà thường đến cả
ông đốc-tố Giocondo Prosser ra đứng
gật vuốt tóc để xem cái quái tượng ấy;
thì quả nhiên ông ta thấy hào quang ở
trong mình chị Monato sáng ra thật.

Ông giáo sư Bertagioni ở Ý khoa đại học
đường thành Milan cũng thân hành đến
Pirano để xem. Nhiều nhà bác học khác
ở khắp các nơi trong nước Ý cũng đến để
khảo nghiệm và cũng đều trông thấy cái
hiện tượng quái gở ấy. Nhà tướng Mussolini
nghe tin cũng có phái một tay bác
học đại danh để đi xem xét và có chụp
được một cái ảnh của chị Monato trong
khi ngủ ban đêm, đèn lửa trong phòng tắt
lịm mà hào quang ở trên ngực chị ta chiếu
ra đủ làm cho người ta trông rõ một mặt
của chị.

Hiện nay các nhà bác học đã rước chị
Monato lên La - mã để khảo sát về cái
nguyên nhân làm ra hào quang trong
người chị ta.
Ai nghe qua cái chuyện của người dân
bà Ý kia chắc cũng phải mừng cho chị ta;
vì chị ta đã từ cái địa vị làm vợ một tên
thuyền chài làm lên tới một lãnh đạo, mà
được được đưa lên thành phố và vinh
làm một vị công cùng các nhà bác học đại
danh trong nước, nghĩ cũng sướng thật.
Nhưng đó là nơi chuyện ở các nước văn
minh, họ xưa có cái lòng nhân loại, xưa có
cái não khoa học kia. Cho nên ở bên đất
nước mình mà có người có một vài cái
biến tượng như thế thì chắc sẽ hóa ra
một món hàng cho bọn buôn người lợi
dụng mà kiếm tiền thôi. Thì một bữa
trước, rồi có một cái bà một cái ông, mà
đã có người đời đi như một con hải
cầm xa, hàng là nếu họ tìm được con
người phát ra hào quang thì chắc họ sẽ
bắt nhốt vào trong cũi như con thú ở
trường xiết. Trách gì xứ mình không
hèn!

Thế là do tưởng.

Còn phạm tục tưởng, tuy không
viên vọng như chuyện tình hủ
gao trên, song phạm vi không ra
khỏi cõi làng, nguyên vọng không
ra ngoài chuyện ăn uống trai gái
tranh nhau thật biến chiều nghĩ
trong đình làng, làm cách này trên
hiếp dưới đảng làm thân với các cửa
quận gái; tới một bước nữa. Đại
loại như đi học mục đích để kiếm
oạt gạo và kiếm cái ghế quan. Thấy
người ta làm ông nghị, làm nhà
viết báo, cũng ao ước làm ông
nghị, làm nhà viết báo, mà không
rõ chức trách nghĩ việc là thế nào,
nghĩa vụ nhà ngôn luận là thế nào...
Ấy là lý tưởng phạm tục.

Ào tưởng và lý tưởng phạm tục
nói trên, cái thì không thực hiện
được cái thì thực hiện cũng chỉ là
chuyện ích kỷ nhỏ mọn mà thôi. Vậy
chúng ta muốn làm cho ra lý tưởng
chấn chỉnh, lý tưởng mà nhà
khoa học công nhận, trước hết
phải dẹp những món ảo tưởng
và tưởng phạm tục kia ra ngoài
khỏi óc ta, mà sau chúng ta lý tưởng
mới có đường mà đi vào.

X. Ph.

Một ý-kiến về văn-đề GIÁO-DỤC HƯƠNG-TRƯỜNG CHƯƠNG TRÌNH VÀ THỜI KHÓA

Bản báo tiếp được bài nói về thời khóa
hương trường, đang như sau đây, càng
một ý kiến cho nhà đương cuộc khảo sát.
L. T. S

Về vấn đề giáo dục ở xứ ta, trên
mặt báo đã có nhiều lần bàn luận
như mở rộng qui trình trường học, từ
chức hội đồng làm sách giáo khoa,
v.v.... Nay tôi xin bàn góp về
chương trình và thời khóa (emploi
du temps) ở các hương trường là
trường học rất phổ thông và bước
đầu sự học của dân.

Ở Trung kỳ, trong một làng lớn
hoặc ba bốn làng nhỏ có một
trường gọi là công-hương-trường
hay liên-hương-trường. Tùy theo số
số, những trường này chia làm hai
hay một lớp, có hai hay một viên
giáo sư (trên 45 trẻ, có thể lập riêng
hai lớp). Trường dạy theo chương
trình nhà nước định về lớp Đồng
lưu và Dự bị, song mỗi năm thầy giáo
phải tuyển học trò đi thi Yếu lược,
nên ở lớp Dự bị lại có riêng một
số học trò học theo chương trình
lớp Sơ đẳng. Nếu trường có hai
thầy dạy thì có chút thông thả;
nhưng số trường này ít, phần nhiều
là những trường chỉ có một thầy
giáo coi ngó cả thầy 30, 40 học trò,
sức học phân làm nhiều bậc, thì
không thể nào chu tất được.

Không cần liệt kê bởi vì có:
1) Vì chương trình dạy nhiều. —
Nhất là ở lớp Đồng lưu, xem các
sách giáo khoa hiện dùng trong
lớp ấy thì rõ. Một đứa nhỏ học 9, 10
tuổi mà «nhồi sọ» nó những bài
luận lý, về sinh, cách trị, địa dư, đủ

ở QUẢNG-NGẠI CÙNG CÓ
LỆNH SỨC HIỂU
BẢN RƯỢU
QUẢNG-NGẠI. — Về câu chuyện
chợ dân mua rượu, đọc Tiếng
dân số 681 và 690 ra ngày 11-4-34
và 12-5-34, thấy có nói bức thư của
quan Khâm sự

Trở lại
Tòa Khâm sự, trong đó đầu chương thực
mỹ khoản mà quan thừa hành
ở các địa phương có làm đến sai
với bản ý thành phố... Trường ai
nấy cũng rõ.

Tại Sơn Tịnh ngày 2 tháng 7 vừa
rồi (11-8-34) có trả quan phủ
sứ (số 1978) cho lý trưởng
các làng đại lược nói rằng 7 giờ
mai ngày 6 tháng 7 (15-8-34)
phải thân đi những dân trong
làng người nào có lãnh tiền
bản bán rượu đem bài đến nhà hầu
hiện, và lý trưởng phải biên danh
trong làng người nào chưa lãnh
tiền bản bán rượu thì bày giờ phải
tính nguyên đến nhà lãnh bản bán
rượu, mỗi làng cho được 5, 6 người,
hoặc 4, 5 người. Cái cùng có căn
nói: Việc này là Tòa Tỉnh sức,

Đương giữa lúc kinh tế khó khăn
như vậy, chầy chểnh cho ăn đã sống và lo
xúc thuế để khổ rồi, tiền đâu mà
cống rượu! nên nghe cái lệnh này,
dân sẽ đều lấy làm kinh ngạc.
Kể nữa rượu lậu hay buôn rượu
lậu bị lý để đánh, đến như dân
không uống rượu, có tội tình gì mà
phải buộc? Chánh phủ nên nghĩ
bởi nào.

Móng Đai

Nga Nhật giao thiệp

Đông-hình, 13 Aout. — Các báo nói bộ Chiến
tranh định thế này về sau, sẽ «cương-
quyết» đối phó với những vụ khiến khích
các người Nga, chứ không theo chính
sách ôn hòa như lần này nữa.

Đại biểu bộ Chiến-tranh tuyên bố với
đại-biểu Thông-tin «Japan» rằng vụ bất
17 (?) chức viên người Nga trong số xe
hỏa Mãn-Mãn chỉ là tình cờ mà xảy ra
sau việc người Nga bắt những điều-kiện
và việc mua lại đường xe hỏa Trung-
đông, do ông Hirota (Tổng trưởng Ngoại
giáo Nhật) đã khởi.

Có tin ở Khabarovsk cho Thông-tin «Japan»
rằng các báo ở Cáp nh-tân đã đăng một
cái tin rất quan-bát, như khiến khích Cộng
sở quân Nga ở Pogramitchnaya (thành
phố ở biên giới Mãn-châu, trên đường
xe hỏa). Người ta cáo các chức viên trong
Cộng-sở-quân ấy là chức cuộc đánh áp
đàn lính Nhật ở Pogramitchnaya, và chỉ
trương vụ ám sát người gác cửa ngày
tháng Mars.

Nhiều người nói rằng có chứng cứ
vững vàng tỏ rằng tin ấy là do cáo: vô
quan Nhật ở Cáp nh-tân xúi xẻo.
Đại-biểu bộ Ngoại-giao có từ thông tin
rằng Chính phủ Đông-linh đương xúi
một tờ tuyên cáo sẽ gửi cho Nga-xô-
viết, và mấy vụ lời thời xảy ra ở biên
giới Mãn-châu, nhưng ở trong không có
lời bảm dọa đối phó bằng võ lực. Trong tờ
thông tin ấy lại chỉ chính sách tin của
người Nga nói Nhật có ý muốn chiếm
đường xe-hỏa Mãn-Mãn. Người ngoại
giáo có thể ý qua sát tình hình Nhật
nói rằng về chính sách đối Nga, bộ
Ngoại giao và bộ Lục quân không đồng
ý nhau.

là đương dạy những bài học thuộc
lòng về khoa luận lý, về sinh, cách
trị, địa dư xa rộng tri; phải cho học
tập chúng nó về sự dẫn dụ trong
lúc đối đáp, có lẽ phép, đặt ra các
bài tập mới chuyên — những điều đó
rất dễ, bởi những thì dụ đó sự
trông thấy bằng ngày nơi làng xóm,
để trò chuyện diễn giảng cho học
trò nghe. Những điều dễ ấy hoặc
nói về luận lý, về sinh, hoặc nói
những phong tục hay công nghệ
trong xu thế trường học.

Lại muốn chúng nó sau này khỏi
thờ ơ với việc nhà, trường chương
trình mới phải có mỗi ngày một bài
tập toán; trong giờ ấy học trò
được thực hành chọn lựa công việc
của mình làm, như quét trường, lau
bàn, đóng vở, gặt giấy, không cần
lời đường vẽ trường, trồng bông,
lập vườn, tưới cây, cưa đất, làm
rượu, dệt vải, và tưới, đang tre,
lợp nhà, đào đất, trồng trọt, nấu
cơm, nấu cháo, giặt quần áo, và áo,
cầm đồ thợ mộc, cầm đồ thợ vôi,
v.v. lựa những việc tập làm vừa
sức của mỗi trẻ mà trao làm công
việc; thầy chỉ làm mẫu và đứng coi
hay công việc học trò làm (những
việc kỹ thuật cần phải học qua cho
biết để dạy, còn những việc dụng
thực thì làm ở tại phải cho cấp cho đủ).

Vậy chương trình các lớp hương
trường, nên bỏ hoặc có những bài:
tập viết, tập tính, tập đọc, tập nói
chuyện, tập thủ công, tập thể thao.
Một bài cần phải có đủ thì giờ để
dạy cho học trò được hiểu rõ. Lời
số giờ để học hiện giờ, tôi chia ra
làm 6 bài, như thế không đại ý như
bản này:

Lớp Đồng lưu	Giờ mỗi tuần	Giờ mỗi ngày	Lớp Dự bị	Giờ mỗi tuần	Giờ mỗi ngày
55 m	7h30 - 8h25	8h - 8h55	Tập tính	Tập nói chuyện	
55 m	8h25 - 9h20	9h55 - 10h50	Tập đọc	Tập viết	
55 m	9h20 - 9h35	10h50 - 11h5	Giờ chơi	Một bài khác	
55 m	9h35 - 10h30	11h5 - 12h	(Thư vụ, Pháp vụ)		
55 m	2h30 - 3h25	3h50 - 4h55	Tập nói chuyện	Bài tập viết	
55 m	3h25 - 4h5	4h55 - 5h50	Giờ thủ công		
55 m	4h5 - 5h50	5h50 - 6h50	Một bài khác	Tập đọc	
30 m	5h50 - 6h50	6h50 - 7h50	(Thư vụ, Pháp vụ)		

Giờ THAO
Chương trình trên có thể hợp thời ở các hương trường, nhất là trường
chỉ có một thầy dạy. Mong nhà đương cuộc chăm chú.

N. V. C.

Cái nào phục tùng của các bà vợ Nhật đã luyện tập rồi-vợ học tình của chồng, các bà xem như là thường lắm, như là các bà phải chịu. Các bà biết chồng mình chuyên trò ăn nằm với bạn thanh lâu, song các bà không có quyền nói, cũng không được phép tỏ ý bất bình nào với anh chồng mình, mà biết có tên tuổi người vợ nữa; có đôi khi các bà phải gọi nó đến máy nói mà cho biết những ý muốn của ông chồng chúng. Khi tôi ở Sòng kinh, có người Nhật cho nghe chuyện của anh này. Một bà bạn năm chửa thường, về trước anh định về, gặp ngay trong nhà một cô gái đến thăm tôi mình. Chồng những bà không gần, mà các giúp cô khi sắp đẻ đã đem mà đi nơi khác một cách rất lịch sự lắm. Các tập quán đồng minh kỳ đã làm cho các bà Nhật thành những đấng rất anh hùng trong tình vợ chồng và mẹ con, có đôi khi thành những đấng anh hùng tận người - Trong lịch sử nước Nhật, thấy biết bao nhiêu chuyện chồng rằng các bà Nhật không khi nào sợ chồng và con. Các cô cũng biết chuyện bà "vợ ông Bô trước Ngai: Trước đây với vua mới làm ông Ngai, một người có công lớn trong trận Trung-Nga chiến tranh, muốn chết theo Nhật hoàng Meiji nên bỏ mạng vợ cả; bà vợ ông năm một bên thấy ông mà tự tìm lưỡi lê đâm vào mình. Nhưng vợ và chồng cùng chết như thế, thường thấy như ở Nhật, có thể liệt vào số dân tộc tự tử.

(Còn nữa)

